

Seferde cemaat

İzmir'den Bahri Aksu: “Seferî imamın arkasında namaz kılan mukîm kimseler, imamın selâmından sonra namaza devam ederlerken kıraat yaparlar mı?”

Seferî kimseler imam olabilirler ve seferî olmayan kimselere namaz kıldırabilirler. Seferî imamlar, dört rek'âtli olmayan sabah ve akşam namazlarını kısaltmazlar. Burada bir problem yoktur. Cemaat, mukîm olsun, seferî olsun bu namazlarda imama eksiksiz uyar.

Fakat dört rek'âtli öğle, ikindi ve yatsı namazının farzlarını kıldırarak üzere, seferî bir kişi, mukîm cemaate imam olacaksa, şu hususlara dikkat edilmelidir:

1-Cemaat bilgilendirilmeli, karışıklığa meydan verilmemelidir. Varsa, seferî olmayan bir imam namazı kıldırılmalı; yoksa, seferî imam namaza durmazdan önce kendisinin seferî olduğunu, ikinci rek'âten sonra kendisinin selâm vereceğini, geri kalan iki rek'âti cemaatin kendiliklerinden tamamlamaları gerektiğini cemaate hatırlatmalıdır.

2-Seferî imam ikinci rek'âtte kendisi selâm verir, cemaatten seferî olanlar da selâm verir. Cemaatten mukîm olanlar ise, selâm vermeksizin kalkarlar ve kalan iki rek'âti kendileri tamamlarlar. Namazın ilk iki rek'âti imamla kılınmış ve farz okuyuş yerine getirilmiştir. Bundan dolayı son iki rek'âti tamamlamak için kalkan kişiler artık kıraat yapmazlar, yani Fâtihâ sûresini okumazlar, bir süre ayakta bir şey okumaksızın dururlar, sonra rükû ve secde yaparlar ve dördüncü rek'âte kalkarlar. Dördüncü rek'âtte de Fâtihâ okumazlar, bir süre beklerler, sonra rükû ve secde yaparak namazlarını tamamlarlar.

Böyle kalan iki rek'âti kendileri tamamlayan mukîm kişiler, lâhik hükümlerini uygulamış olmaktadır. Bilindiği gibi, cemaatle namaz kılarken uyku, dalgınlık veya abdesti bozucu her hangi bir nedenle namazdan ayrılan kimseye “lâhik” denmektedir. İmama uyan birisi her hangi bir nedenle abdestini bozsa, namazdan ayrılır, namaza zıt bir şey yapmadan, hiçbir şeyle meşgul olmadan, dünya kelâmı konuşmadan gider, abdestini tekrar alır ve gelir imama ulaştığı yerden yeniden uyar. Böyle birisi, imamla birlikte selâm vermez, kalkar ve kılmadığı rek'âtleri kendisi kaza eder. Fakat ayakta okuyuş yapmaz. Yani Fâtihâ ve zamm-ı sûre okumaz. Bir süre

ayakta durur, sonra rükû ve secde yapar ve böylece namazını tamamlar.